U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Lenky Kaniové a soudců Ivo Pospíšila a Michala Bobka v právní věci žalobce: **M. B.**, zastoupen Mgr. Tomášem Císařem, advokátem se sídlem Vinohradská 22, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 7. 2023, č.j. OAM-265/ZA-ZA10-P11-2022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 19. 2. 2024, č.j. 21 Az 30/2023 - 39,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

[1] V záhlaví označeným rozhodnutím žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, §14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalobce podal proti zmíněnému rozhodnutí žalobu; městský soud ji zamítl rozsudkem ze dne 19. 2. 2024.

[2] Žalobce je státním příslušníkem Ruské federace. Z vlasti odcestoval v březnu 2020 na Ukrajinu, kde setrval až do března 2022. Do České republiky přicestoval dne 5. 3. 2022. Žalobce neměl potíže s vycestováním z Ruska na Ukrajinu, ve vlasti neměl žádné problémy se státními orgány, a to ani v návaznosti na účast na protivládních setkáních v letech 2016 až 2017. Od roku 2018 se již setkání neúčastnil. Žalobce žil na Ukrajině dva roky a po vypuknutí války poskytl potraviny obráncům města.

[3] Městský soud se v rozsudku ztotožnil s hodnocením žalovaného. V Rusku sice panuje autoritářský režim, ale to samo o sobě nestačí k udělení mezinárodní ochrany. Lidská práva žalobce musí být ohrožena. Žalobce netvrdil, že by měl být pronásledován z některého důvodu dle § 12 písm. b) zákona o azylu, při pohovoru vyjádřil nezájem o politiku a před opuštěním vlasti neměl žádné potíže. Žalobce zmínil riziko povolání

do armády poprvé až na jednání u městského soudu a nespojil jej s okolnostmi, které nastaly až po vydání rozhodnutí žalovaného. Riziko povolání do armády bylo pouze obecné a částečná mobilizace v Rusku prozatím skončila. Obava z blíže neupřesněného postihu ze strany ruských orgánů kvůli pobytu na Ukrajině po vypuknutí válečného konfliktu nepostačuje k udělení mezinárodní ochrany.

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností. Nezákonnost napadeného rozsudku spatřuje v tom, že městský soud nedostatečně zdůvodnil své rozhodnutí, nedostatečně vypořádal žalobní námitky a nezabýval se skutkovým stavem. Městský soud nevzal v potaz stěžovatelův pobyt na Ukrajině po začátku invaze a jeho pomoc Ukrajině, jíž vyjádřil odpor proti režimu v Rusku. Stěžovatel neměl žádný větší problém s ruskými státními orgány, protože od roku 2020 v Rusku nebyl. Z výjezdního příkazu a cestovního pasu lze dovodit, že stěžovatel podal žádost o mezinárodní ochranu v ČR, kterou Rusko považuje za nepřátelskou zemi. Zprávy o zemi původu dokládají, že kterýkoli občan Ruské federace se může stát terčem represe státních orgánů, aniž by se dříve musel výrazně politicky angažovat. Rozsudek městského soudu postrádá objektivní hodnocení aktuálních zpráv o zemi původu a s tím související posouzení, zda může stěžovatel po návratu do vlasti být vystaven represi ze strany státních orgánů.

[5] Žalovaný odkázal na odůvodnění rozsudku městského soudu a dodal, že právní otázka byla již řešena judikaturou Nejvyššího správního soudu.

[6] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná a byla podána v zákonné lhůtě. Jedná se však o věc, v níž před městským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce. V souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. je proto nejprve nutné posoudit, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, soud odmítne kasační stížnost jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního kasační soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. O přijatelnou kasační stížnost se dle citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.

[7] Ve věci stěžovatele však žádná z těchto podmínek není splněna. Kasační stížnost **je** proto **nepřijatelná**.

[8] Rozhodnutí městského soudu je přezkoumatelné, je-li z jeho odůvodnění patrné, jak soud hodnotil podstatné důvody či skutečnosti uplatněné v rámci žalobních bodů (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2017, č. j. 2 As 196/2016 - 123, bod 29). Městský soud v bodech 22 až 27 rozsudku vysvětlil, proč stěžovatelův azylový příběh nevypovídal o nebezpečí pronásledování nebo vážné újmy v zemi původu.

[9] Stěžejní kasační námitka se týká nesprávného posouzení situace v zemi původu stěžovatele a hrozby spojené s jeho návratem do vlasti. Z judikatury vyplývá, že k udělení mezinárodní ochrany nedostačuje pouhá existence nedemokratického systému v zemi původu, žadatel musí tvrdit, že bude po návratu vystaven pronásledování nebo diskriminaci z azylově významných důvodů (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2005, č. j. 3 Azs 303/2004 - 79; ze dne 21. 11. 2003, č. j. 7 Azs 13/2003 - 40). Většině ruských občanů nebezpečí státní represe nehrozí (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2024, č. j. 7 Azs 274/2023 - 44, bod 11; rozsudek ze dne 22. 3. 2023, č. j. 5 Azs 24/2023 - 23, bod 23). Invaze Ruska na Ukrajinu je sice výjimečnou okolností, kterou musí správní soud zohlednit (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 4. 2022, č. j.: 5 Azs 89/2022 - 24, bod 23), přesto však platí, že *„[…] je to ale stěžovatel, koho tíží břemeno tvrzení [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], a kdo má navrhovat důkazy [§ 71 odst. 1 písm. e) s. ř. s.]. Primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany je žadatel (usnesení NSS z 20. 6. 2013, č. j. 9 Azs 1/2013 - 38, či z 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014 - 48). Je to totiž on, kdo nejlépe ví, z jakých důvodů opustil zemi původu, zda byl pronásledován a proč (rozsudek NSS z 7. 12. 2005, č. j. 4 Azs 151/2005 - 86).“* (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2023, č. j. 9 Azs 57/2023 - 35, bod 11). Dle těchto rozhodnutí nepostačuje, pokud stěžovatel formuluje obecné obavy a nesdělí konkrétní hrozbu vůči sobě. Stěžovatel nedostál výše uvedeným judikaturním požadavkům, neboť jen obecně poukázal na svůj pobyt na Ukrajině v době války a autoritářské státní zřízení v Rusku.

[10] Stěžovatel v kasační stížnosti též uvedl obavu z možné mobilizace do ruské armády po návratu do vlasti. Bližší údaje neuvedl. Kasační námitka není přípustná, neboť se opírá o důvod, který stěžovatel neuplatnil včas a řádně v řízení před městským soudem podle § 104 odst. 4 s. ř. s. (vizte bod 26 rozsudku městského soudu). Je sice pravda, že z koncentrace soudního řízení správního, jehož předmětem je rozhodnutí o mezinárodní ochraně, existují výjimky. Ustanovení § 32 odst. 9 zákona o azylu prolamuje vázanost soudu žalobními body, pokud se jedná o nové důležité skutečnosti, které nastaly po vydání rozhodnutí ministerstva a vztahují se k možnému pronásledování nebo k hrozbě vážné újmy. Ústavní soud navíc v nálezu ze dne 12. 4. 2016, sp. zn. I. ÚS 425/16, konstatoval, že žadatel o azyl může před soudem uplatnit nové důvody, byť je mohl uplatnit ve správním řízení, ale z ospravedlnitelného důvodu tak neučinil. Ani jedna z těchto výjimek však není v řízení o kasační stížnosti splněna. Stěžovatel nevysvětlil, proč nepoukázal na hrozbu mobilizace již dříve, ani z čeho dovozuje tuto svoji akutní obavu.

[11] V řízení před kasačním soudem tudíž nevyvstala žádná právní otázka, která by dosud nebyla v judikatuře soudu řešena, popř. byla řešena rozdílně. Soud rovněž neshledal důvod, pro který by bylo nutno učinit judikaturní odklon. Ani městský soud se neodchýlil od ustálené judikatury, a nedopustil se zásadního pochybení, které mohlo ovlivnit hmotněprávní postavení stěžovatele. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou dle § 104a s. ř. s.

[12] Nejvyšší správní soud rozhodl o náhradě nákladů řízení podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, či usnesení ze dne

16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28). Stěžovatel nebyl v řízení úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady nad rámec úřední činnosti nevznikly, proto mu je soud nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. července 2024

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu